

SÖDERBYBLADET

Nr 4 Årgång 14 maj 2014 ISSN 1459-8493
Ansvarig utgivare: Södra Vallgrund Byråd r.f.

är öppen alla dagar ända till sista augusti!

Söndagsöppet på Kristi Himmelfärdsdag
torsdag 29.5 kl. 11-19.

Vårtecken

Vårtecken -14 av Håkan Berg
28.3 första staren på Holman
1.4 tio tofsvipor Gräftängskrok
1.4 20 grågäss Skörosäng
1.4 50 knipor på Holman
2.4 tio starar på Holman
4.4 bofinkar på Holman
4.4 50 starar på Holman
4.4 en storspov Skörosäng

Bo Westman såg tärnan 29.4.2014.

UF Havsbandet påminner

Bya-tramp-kamp
Söndagen den 25.5. mellan kl 14-17
cyklar vi till Norrbys lokalin och
skriver namnet i gästboken. Från Norrbyin
cyklar de till vår lokal och
gör det samma. Efter kl 17 ser vi vilken
by som har flest hurtbullar...

Den vinnande byn får ha
vandringpokalen till nästa tävling. 2012
ordnades Trampkampen sist, och den
kampen vann Söderbys.

Så ALLA med nu och se till att pokalen får
pryda vår lokals prishylla
igen ;-) Servering till passligt pris finns på
båda ställena.

Ingen föransmälning behövs, bara namnet
i boken i Norrbyin!!!

Mariella Gull

Södra Vallgrund skola 90 år

Södra Vallgrund skola inbjuder alla
intresserade till öppet hus och
skolavslutning onsdagen 28.5. Mellan
klockan 14-18 är alla välkomna att bland
annat lyssna till sång, delta i lek, och ta
sig en rundtur i skolan. Programstart varje
jämn timme (kl. 14, 15, 16 & 17). Det
bjuds på kaffe/te/saft + tilltugg.

I gymnastiksalen finns en utställning av
kläder från Marthastugan och
skolarbeten från det gångna läsåret.
Hoppas vi syns!

- Vi på skolan -

Folkhälsans simskolor i sommar

Folkhälsan i Replot ordnar i sommar
simskolor i Vistan, Vallgrundbyarna och
Replot.

Vid stranden i **Sommarösund** hålls
simskola 23.6-4.7. För duktiga simmare
kl. 11-13 och för nybörjare kl. 13-15.

I Vistan hålls simskola 23-27.6 och i
Norra Vallgrund och Replot 7.7-18.7.

Mer information fås och anmälningar kan
göras på webben www.folkhalsan.fi/sim
eller till simombudet Ulrika Vestergård-
Denward på tfn 050-5812468 eller
ulrika.vestergard(a)netikka.fi

En komplicerad sjukhusfärd

Vi kverulanter som ibland klagar på
sjukvården bör kanske få en inblick i hur
det var att bli sjuk på 30-talet.

En sen höstkväll på tidigt 30-tal började
"Jockas" Ingrid känna av smärtor i magen
(blindtarmen). När det stod klart att hon
var i stort behov av läkarvård blev det
bråttom att till först få hit hälsosyster Wik

från Replot. Den egna hästen var rätt långsam men Fromholtas Anton hade en snabbare häst så han åtog sig att köra till Replot efter hälsosystemen. Det var redan kolmörkt, stark vind och ett ihållande regn. Anton hängde en lykta på ena aison som varning för eventuella mötande.

Ingrids far Anders gick in till grannen Emil och de beslöt att cykla ut till Kalvholmen och med Emils båt köra till Bockgronns för att få kortare färd till staden och framför allt skulle Ingrid slippa den svåra sjögången runt Sundbådan och Sommarö. En sjuksyster på den tiden fick åka med till buds stående medel. I detta fall en "Laangflaka" med järnbeslag på kärhjulen. Men för den sjuka Ingrid måste detta vara en plåga, för att dämpa de värsta stötarna lade man en rörluggsmadrass åt Ingrid att ligga på. Madrassen tog man även med i båten.

Hälsosyster Wik ansåg det nödvändigt att åka med till staden. Emil var mycket van att köra i såväl storm som mörker och han körde ända fram till sjukhusets strand. Alina Wik gav något smärtstillande åt Ingrid som kunde gå på egna ben in till sjukhuset och få läkarvård och en omedelbar operation.

*Enligt broder Haralds berättelse april 2014
Lars-Ola Berg*

En märklig historia

Att hänvisa till en gammal legend är kontroversiellt, eftersom det finns ett otal varianter. Enligt min mening är den här varianten den troligaste:

En av de första bosättarna i Vallgrund var en förrymd skotsk greve som levte sjörövarliv på Gotland. Men eftersom sjöröveriet inte gav de rikedomar som han räknat med såg han sig om efter nya domäner.

I detta skede hörde skotten troligen talas om den livliga handeln med skinn, hudar och fisk mellan Österbotten och Stockholm. Han beslöt att pröva sin lycka. Och lyckan stod honom bi! Det berättas att han grävde ned massor av mynt av

olika valörer i ett försök att gömma dem för sin försupne son.

Så långt legenden. Nu till 2000-talet! För ett antal år sedan besöktes vår bystuga av en grupp turister från Härnösand. Jag berättade om den gamla sedvänjan att duka fram två kaffekoppar samtidigt åt en gäst. Om gästen kom långväga ifrån var husbonden tvungen att uppmana gästen att dricka ur båda kopporna.

Döm om min häpnad när en av deltagarna i turistgruppen förklarade att detta att servera i två koppar var en uråldrig skotsk sed.

Rakel Lindgrén

RSHF Årsmöte och årets styrelse

Föreningen höll sitt årsmöte den 15 mars vid Kalles Inn i Söderudden. Stadgeenliga ärenden behandlades. Maj-Len Vestergård återvaldes till ordförande, men avgick på grund av akut ohälsa vid ett nytt föreningsmöte den 15 april vid Bernys i Replot. Till ny ordförande valdes *Ulrika Vestergård-Denward*. Föreningen tackade Maj-Len Vestergård för hennes stora och mångåriga insats. Maj-Len har skapat liv och rörelse vid Granösunds fiskeläge och levandegjort både förenings- och museiverksamheten.

I årets styrelse sitter: viceordförande *Rolf Sund*, sekreterare *Daniel Beijar*, kassör *Gunvor Friberg* och medlemmarna *Kaj-Erik Pått*, *Anders Friberg*, *Sari Järvinen*, *Ann-Karolin Södergård*, *Petter Forth* och *Gustav Rönn*.

Verksamhet vid Granösunds fiskeläge i sommar

Öppet 24.6 – 17.8, ti – sö kl. 11 – 16, to även kl. 18 – 21, må stängt
Övriga tider enligt överenskommelse.

Sommarens guide vid Granösund är även i år *Anders Myntti*. *Anita Storm* har planerat program för torsdagskvällarna och sammanställer fiskehistorier. För att sköta en del underhåll och gårdskarlsuppgifter finns *Jan Myntti* på området två dagar i veckan.

På torsdagarna planeras även i år **hantverksskvällar**:

26 juni Borstar av kråkris och kvastar av björk med *Arvid Lindkvist*

3 juli Gäddrag med *Johan Nydahl* och ådring med *Jarl Nystrand*.

10 juli Växtfärgning av ull med *Jeanette Rönqvist-Aro*.

17 juli Penningpåse av fiskskinn med *Ann-Christin Snickars-Hoxell*.

24 juli Armband av horn med *Anita Storm*.

31 juli Smycken i fiskben med *Anita Storm*.

Den sista hantverkskvällen, torsdagen den 31 juli, hoppas vi även kunna bjuda på **allsång**.

En bussresa till 1700-talsmarknaden i Storkyrö är tänkt att ske **lördagen den 9 augusti**.

Vi tar gärna emot hjälp med serveringen och eventuell rökning av fisk på torsdagskvällarna och allsången. Om du känner för det – eller på andra sätt gärna vill hjälpa till – kan du kontakta ordförande Ulrika på tfn 050-5812468, [ulrika.vestergard\(a\)netikka.fi](mailto:ulrika.vestergard(a)netikka.fi).

För närmare information om aktuella händelser följ Vasabladet's föreningsspalt, se vår [webbida www.granosund.hembygd.fi](http://www.granosund.hembygd.fi) eller på facebook och anslagstavlan vid butiken.

Hoppas vi ses vid Granösund i sommar!

*Ordförande Ulrika
Replot skärgårds hembygdsförening*

Ett vårtecken 19.2.2014

Undertecknad var och fiskade agnmört till gäddsaxarna på eftermiddagen. Jag hade vittjat gäddsaxarna, det var några gäddor för min del. Det började skymma. Klockan började dra mot femtiden. Jag hade inte

pannlampan med som kunde ha förlängt dagens ljus något längre den här årstiden. Vinden började dra från nordost. Det började snöa lätt. Skymningen började tillta. Nu måste jag kolla om det finns några mörtar på agnnäten. Jag vittjade nästan hela nätet, det blev inte så många agnmörtar. Nu kommer verkligen dagens höjdpunkt.

Jag fick någon slemmig klump i min hand. Hör och häpna, en groda mitt i vintern! Det var väl en verklig vårhälsning, den hade simmat 150 m från hemmastranden och fastnat på ett 15 mm agnnät. Grodor har gälar som fiskarna därför är det möjligt att leva under isen också under vintern.

På 70-talet hade vi en agnsump under yttre båthuset. När vi skulle flytta ut sumpen till sumpvaken när isen hade blivit tillräckligt tjock fick nog tidernas överraskning. Vi fann sjuttio tätt ihoptryckta grodor under sumpbotten. Sumpen var gjord i trä, mått ca 1,20x80 cm. Brädorna som sumpen var gjord av var det borrar små 12 mm hål i för vattengenomströmningen så agnen skulle få det så naturligt som möjligt.

*Mvh från Holman
Håkan Berg 7.4.2014*

Mera vårtecken

På Holman har vi många starar i år, ovanligt många. Så här många starar har undertecknad inte sett på 40 år. Jag har undrat många gånger varför inte staren vill vara tillsammans med gårdens andra djur, för där finns ju mycket ätbart för en fågel som staren som för det mesta äter insekter och mask.

Byns Jaktförening (och privatpersoner också, inte att förglömma) gör ju årligen många fågelholkar för olika fågelarter, allt från knipholkar till småfågelholkar.

Tragiska saker har hänt för stararna i Mellaneuropa på 80-talet. I Frankrike flygbesprutades fåglarna när de hade gått i trädlundar för nattens vila. Men följden därav blev katastrofal för stararnas del. Massakern på fåglarna blev två

långtradarlass med fåglar. (Källa: tidningen Land i Sverige). Så går det när stararna äter upp vindruvorna i Mellaneuropa och människorna använder gifter. Vinet går före den vackra staresången i vårt vackra Svenskfinland.

Med vänlig hälsning från Holman H.B.

Radhus i Södra Vallgrund... kanske?

Det var en liten grupp som besökte den tilltänkta platsen för radhuset. Radhusarbetsgruppen var presenterad av fyra personer, tre radhusintresserade och jag samlades vid lokalin. Radhuset (eller radhusen, för där finns plats för flera behov finns) som skulle kunna byggas nära lokalen på Sundberget, är nära affären och skolan. Därmed passar lägenheterna för alla åldrar.

Naturen på Sundberget är nästan lappska, man kan inte tro att en sådan hög plats finns där mitt i byn. Nu behöver vi bara fler köpare, så kan byggandet börja. Johan Rönn är kontaktperson i gruppen.

Byaservisen

Byservisen, som bybor kan låna gratis, förvaras på övre våningen i ungdomslokalen. Icke bybor kan hyra servisen och då kostar det 84€. Ta kontakt med Sanna Sund susanna.sund(a)korsholm.fi eller tfn 0407709951, hon vet mera.

Serveringskärl och bestick
UF-lokalen 2014

Kaffekoppar Arabia med guldkant	90
Dricksglas Duralex	180
Djupa tallrikar	200
Flata tallrikar	200
Gafflar	130
Knivar	100
Matskedar	160
Teskedar	70
Tillbringare	19
Soppskålar	15
Förläggare	15
Vita emaljerade tvättfat	8
Vita emaljerade skopor	2
och en stor träslöv	

Kristina M. Back

Studiecirkeln i tidningsmakeri och marknadsföring

Första mötet blev ingen succé. Intresset från skribenter och föreningar var sådär, men jag ger inte upp! På något vis skall vi göra det lättare att komma ihåg att lämna in material till tidningen i tid.

Vi träffades igen 15.5. då vi började samla annorlunda material till tidningen. På Vappenfesten hade man nämligen vid ett bord diskuterat gamla hemmansnamn, och varifrån de kommer. Tanken är att anteckna och publicera historien bakom namn och plats i byn. Hans Söderlund visade hurudana uppgifter byborna skrivit ner om sina fastigheter när information samlats in åren 1980 och 2001. Nu fortsätter vi, och fyller i och kompletterar med både nybyggen i byn och uppgifter som fattas.

Om du vill delta är du välkommen torsdagen 5.6. kl 18 till arkivet i Sommaröhallen.

Under första mötet 28.4. kom också ett önskemål om att Söderbybladet skall innehålla intervjuer och aktualiteter, och att en ung medieintresserad person som vill delta i tidningsmakeri bör efterlysas.

Alla medieintresserade uppmuntras nu att fatta pennan och söka intervjuobjekt. Att skriva i byatidningen är något som inte många kan anteckna i sin CV. Det är inte ens nödvändigt att skriva i varje nummer om ni inte vill eller har tid.

Njut av sommarvärmen,
vi ses när vi råkas!

PS. Håll opp ögonen för Replot Byaråds tidning, de håller på med nummer ett som bäst. Tidningen kommer att innehålla alla sommarens evenemang i skären och delas ut bl.a. på Replot macken.

SÖDERBYBLADET
Södra Vallgrund Byaråd r.f.
Monika Nissander
Tfn 040 58 679 58

e-post: [soderbybladet\(a\)outlook.com](mailto:soderbybladet(a)outlook.com)
www.korsholmsskargard.fi > föreningar och
samfälligheter > Södra Vallgrund Byaråd r.f.

Material till nästa tidning kan inlämnas bl.a.
5.6.2014 eller senast vecka 26.